

EIS „INFOINVENT-2009” a trecut în revistă nivelul creativității și inventicii naționale

Cea de-a 11-a ediție a Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT” și-a ținut lucrările la sfârșitul lunii noiembrie 2009, care a fost un an deosebit de greu pentru țara noastră în mai multe aspecte, inclusiv în planul organizării unor evenimente de anvergură internațională. Cu toate acestea, cercetarea științifică și inventica națională, care adună pe an ce trece în palmaresul lor realizări tot mai importante, au cunoscut o nouă strălucire în cadrul Expoziției „INFOINVENT”.

Organizatorii acesteia – Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Academia de Științe a Moldovei și Centrul Internațional de Expoziții “Moldexpo” SA – au reușit să aducă față în față inventatorii și cercetătorii cu publicul interesat, cu reprezentanții unor firme producătoare și comerciale, să creeze un mediu benefic pentru promovarea noilor soluții tehnice în competiția națională și internațională. De la prima ediție a EIS „INFOINVENT”, care a avut loc în anul 1997, și până în prezent circa 1000 de expozanți au prezentat spre aprecierea vizitatorilor și Juriului internațional peste 3500 de invenții, fiind inițiate zeci de parteneriate, al căror obiect îl constituie realizările din domeniul proprietății intelectuale.

Obiectivele majore pe care și le-au propus organizatorii - de a reitera rolul indispensabil al invențiilor și inovațiilor în activitatea întreprinderilor, în crearea noilor locuri de muncă, în promovarea produselor și tehnologiilor care vor contribui la relansarea economiei și vor face viața noastră, a tuturor, mai bună și mai calitativă – aceste obiective au fost realizate pe deplin.

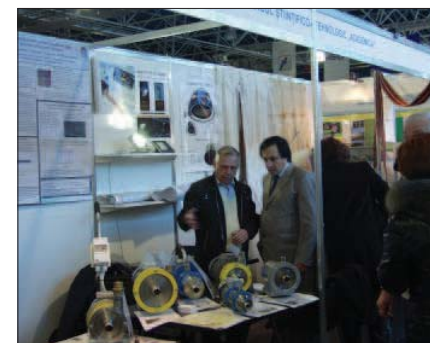
Interesul susținut al expozanților din Republica Moldova, ai Forumului Inventatorilor Români de la Iași,

Organizatorii acesteia – Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Academia de Științe a Moldovei și Cen-

Universității din Suceava, Universității de Stat de Farmaceutică din Ucraina, Universității Pedagogice de Stat din or. Harcov,

Academiei Militare-maritime din or. Sevastopol, Universității de Stat din Moscova, care participă în permanență la EIS „INFOINVENT” cu cele mai de valoare soluții tehnice, produse și tehnologii noi, arată importanța și prestigiul de care se bucură acest for expozițional specializat. Organizatorii au salutat, de asemenea, participarea în premieră a reprezentanților Oficiului European de

Brevete (OEB) cu sediul la München și ai Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI) cu sediul la Geneva, precum și prezența tradițională la standuri a Oficiului de Stat pentru Invenții și

Mărci din România (OSIM) și Oficiului Român pentru Dreptul de Autor (ORDA).

Pe perioada expoziției, AGEPI a organizat cu sprijinul OEB și al OMPI Seminarul național cu genericul

„Ziua informației de brevet”, iar Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic din cadrul AȘM a organizat prezentarea „Bursa invențiilor și tehnologiilor” și „Standul tinerilor elevi inventatori”, toate acestea fiind gândite ca să vină în ajutorul inventatorilor cu experiență, dar și al celor aflați la început de cale, ca aceștia să poată beneficia pe deplin de resursele informaționale oferite de instituțiile nominalizate, să-și prezinte invențiile publicului larg și să realizeze contacte utile cu persoane și firme interesate.

Evaluarea lucrărilor prezentate a fost făcută de o comisie de experți profesioniști de la AGEPI și un Juriu internațional competent, care a nominalizat laureații medaliilor și premiilor pentru creații din 8 domenii diverse, la fel de importante ca impact socio-economic. Astfel, cele 415 invenții au fost apreciate cu 118 medalii, inclusiv 31 – de aur, 45 – de argint și 42 – de bronz.

Alături de panourile cu postere și machete, autorii și titularii au demonstrat și produse pe bază de invenții implementate sau în curs de implementare, care dispun de titluri de protecție sau există o hotărâre de acordare a titlului de protecție, care rezolvă probleme actuale, au un nivel tehnic înalt și un impact socio-economic sau tehnic semnificativ, corespund direcțiilor prioritare de

dezvoltare a științei și economiei, solicitărilor ecologice și sociale ale țării.

Diplome și premii au fost acordate participanților la expoziție și de către Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic a AȘM (10 premii a câte 1000 de lei fiecare), Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (1 premiu de 3000 de lei - pentru crearea unui mediu favorabil de implementare a invențiilor), Uniunea Inventatorilor și Raționalizatorilor „Inovatorul”, Universitatea Tehnică a Moldovei, Forumului Inventatorilor Români, Salonul de invenții și tehnologii „Novoe Vremea” din Sevastopol, „Научная школа причинности” din Harcov.

Una din cele mai prestigioase mențiuni ale EIS „INFOINVENT”

este **Premiul Guvernului Republicii Moldova „Cel mai dotat inventator al anului”** (în valoare de 5000 de lei), instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 291 din 28 martie 2000. Până în prezent de acest premiu s-au învrednicit 7 inventatori cu renume din republică. La actuala ediție Juriul internațional l-a desemnat pe dl Viorel Prisăcaru, prorectorul USMF „N. Testemițanu”, drept „Cel mai dotat inventator al anului 2009” – pentru *un ciclu de lucrări în domeniul sintezei complexilor cuprului și cobaltului cu acțiune antimicrobiană*.

Premiul Mare al AGEPI (în valoare de 1500 de lei) a fost acordat dlui Valerian Dorogan, prorector al UTM – pentru un ciclu de lucrări în domeniul aparatelor pentru terapia cuantică, utilizate în medicină și în economia națională.

„Cea mai dotată femeie inventatoare” a fost desemnată dna Svetlana Hadjiu de la USMF „N. Testemițanu” - pentru Metode de diagnostic și tratament al tulburărilor neurologice la copii.

„Cel mai dotat tânăr inventator” a devenit elevul Adrian Vlas din satul Sărata Galbenă, raionul Hâncești - pentru designul unei Mototriciclete.

Conform deciziei Comisiei pentru decernarea Medaliei de Aur OMPI „Inventator Remarcabil” și „Inventatoare Remarcabilă”, instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 933 din 12.09.2000, laureații anului curent au devenit dl **Tudor Lupașcu**, director al Institutului de Chimie al AȘM - pentru ciclul Utilizarea materialelor secundare în elaborarea preparatelor cu proprietăți antimicrobiene și, respectiv, dna **Svetlana Buraciov**, profesor universitar la USMF

„N. Testemițanu” – pentru ciclul Sinteza compușilor noi cu acțiune antimicrobiană și antimicotică.

Trofeul OMPI „Întreprindere inovatoare” a fost acordat Institutului de cercetări științifice „ELIRI”, selectat de către Comisia în cauză în cadrul ediției precedente a EIS „INFOINVENT”. În cadrul ediției 2009 a concursului, pentru decernarea Trofeului OMPI „Întreprindere inovatoare” a fost desemnată candidatura întreprinderii „Fala-Dental” SRL pentru Tehnologii inovative utilizate în tratamentul stomatologic.

Cupa „Cel mai reușit design” a fost acordată autorilor Mihail Stamati și Valeriu Podborschi pentru Automobil urban.

Cupa AGEPI s-a acordat, de asemenea, Centrului Național Științifico-practic de Medicină Preventivă pentru Cea mai reprezentativă participare la EIS „INFO-

INVENT-2009”, Institutului de Dezvoltare a Proprietății Intelectuale „Indeprin” SRL (administratorul Parcului științifico-tehnologic „Academica”) pentru Sprijinul acordat rezidenților Parcului în realizarea proiectelor inovaționale și participare activă la EIS „INFOINVENT-2009” și o Diplomă specială – rezidentului Parcului “Gherion-Serv” SRL – pentru proiectul inovațional

Sortarea și prelucrarea deșeurilor menajere și agro-alimentare, precum și expozantului „Научная школа причинности” (Ucraina-Rusia-Belgia-Estonia) - pentru Dispozitiv de concentrare a energiei care contribuie la crearea unor medii bioadecvate.

Pentru activitatea de promovare a protecției proprietății industriale și colaborarea bilaterală fructuoasă, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din România (OSIM) a fost menționat cu **Medalia specială AGEPI**.

În baza datelor statistice privind activitatea de brevetare/înregistrare a obiectelor de proprietate intelectuală în perioada 1 septembrie 2008–31 august 2009, AGEPI a acordat, de asemenea, „**Trofeul pentru inovare și creativitate**” Universității de Stat din Moldova și Întreprinderii de producție-prestare servicii „SUPRATEN” SA.

Tot în cadrul bilanțului EIS „INFOINVENT” au fost premiați laureații **Concursului jurnaliștilor cu genericul „Să făurim viitorul țării cu proprietatea intelectuală”**, și anume:

- Premiul I (în valoare de 1500 de lei) și Diploma de excelență - dna Nadejda Romanciuc (Radio Moldova Internațional);

- Premiul II (în valoare de 1000 de lei) și Diploma de excelență - dna Cristina Moisei (Radio Antena C, Emisiunea „Tehnologii moderne”);

- Premiul III (în valoare de 750 de lei) și Diploma de excelență - dna Aksinia Galchina (Ziarul „Независимая Молдова”).

Alte 2 premii speciale a câte 500 de lei și Diploma de mențiune s-au acordat:

- trei Marina Prodius (Agenția de presă „INFO-TAG”);

- dnei Tatiana Marcu (Magazin economic „ECONOMIST”).

Peste 70 de jurnaliști cunoscuți din Republica Moldova au devenit, pe parcursul celor 7 ediții, laureați ai concursului organizat de AGEPI, contribuind astfel la reflectarea și promovarea perseverentă a proprietății intelectuale în țara noastră.

Cu siguranță, o bună parte din invențiile prezentate la EIS „INFOINVENT-2009” vor fi expuse și la saloanele internaționale de inventică de la Geneva, Bruxelles, Pittsburgh, Moscova, București, Iași, Sevastopol etc., ducând faima spiritului creativ și a potențialului inventiv din țara noastră în toată lumea. Urmează ca aceste invenții și inovații să fie aplicate efectiv în producție și puse în serviciul societății, iar autorii lor - remunerați după merit.

Ana ZAVALISTÎI,
șef Secție „Intellectus” și Mass-media, AGEPI

Prezentăm în continuare câteva blitz-interviuri realizate în cadrul EIS „INFOINVENT-2009”:

Dr. hab. Viorel PRISĂCARU, prorector, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “N. Testemițanu”, Laureat al Medaliei de Aur OMPI „Inventator Remarcabil”, distins cu Premiul Guvernului Republicii Moldova „Cel mai dotat inventator al anului 2009”.

- Particip la Expoziția Internațională „INFOINVENT” de la prima ediție și vreau să menționez faptul că nu mi pot imagina viața fără a fi implicat în procesul de cercetare. Doar știința este condiția progresului, acel instrument ce modelează formarea medicului, îi ajută gândirea la cerințele timpului. Invențiile prezentate de noi se referă la elaborarea remediilor antibacteriene și antifungice noi din materie primă locală. În consecință, au fost sintetizate și brevetate peste 30 de substanțe indigene, de origine sintetică și naturală, cu proprietăți antibacteriene și antifungice foarte pronunțate și inofensive. Este de remarcat și faptul că în baza acestor substanțe au fost elaborate 3 remedii antibacteriene și antifungice: „Izofural”, „Unguent antibacterian” și „Cimpelsept”, preparate biologice active aplicate pe larg în practica medicală de prevenire și de tratament.

Consider că organizarea și desfășurarea expoziției „INFOINVENT” este foarte necesară, deoarece pentru

inventatorii din Republica Moldova aceasta constituie o sărbătoare, o inspirație și în același timp o competiție, dar și o posibilitate de transfer tehnologic și comercializare a elaborărilor. Regret faptul că expoziția „INFOINVENT” nu se desfășoară în fiecare an, ca pe timpuri, ci doar o dată la doi ani.

Acad. Valeriu RUDIC, director al Institutului de Microbiologie și Biotehnologie, AȘM, Laureat al Medaliei de Aur OMPI „Inventator Remarcabil”, distins cu Premiul Guvernului Republicii Moldova „Cel mai dotat inventator al anului”. La actuala ediție acad. V. Rudic a fost distins cu cinci medalii de aur.

- Am venit la „INFOINVENT” cu mai multe cicluri de invenții din domeniile biotehnologie, farmaceutică, medicină. Menționez câteva dintre invențiile prezentate:

1. **„Noi preparate în apicultură”**, BI nr. 2416, 3158, autori: Rudic V., Toderăș I., Derjanschi V. Invenția poate fi utilizată în apicultură, pentru prevenirea și tratamentul virozelor și micozelor la albine, fortificarea imunității și rezistenței nespecifice, precum și pentru sporirea productivității și calității mierii conform standardelor UE.

2. **„Noi tehnologii de obținere a preparatelor anticancerigene și imunostimulatoare”**, BI nr. 3101, 3171, 3417, 3625, autori: Rudic V., Bulimaga V., Zosim L., Djur S., Chiriac T., Elenciuc D., Gulea A., Turtă C., Șova

S. Producerea farmaceutică industrială și utilizarea clinică a remediilor medicamentoase polifuncționale pe bază de materie primă de origine vegetală cu proprietăți anticancerigene și imunostimulatoare sunt determinate de activitatea biologică înaltă a principiilor active din compoziția lor.

3. Ciclul: **„Remediu medicamentos antivirotic și antiherpetic sub formă de gel”, „Metodă de tratament al stomatitei herpetice de grad mediu și grav”,** BI nr. 2671, 3724, autori: Diug E., Melnic S., Nicolau Gh., Godoroja P., Uncuța D., Parii A., Melnic L., Lupan I.

Domeniul de utilizare: Farmacologie, medicină – pentru tratamentul maladiilor locale de etiologie virală, în particular pentru tratamentul herpesului.

4. **„Astaxantin^{plus} – preparat nou din biomasa algei verzi *Haematococcus pluvialis*”,** BI S 2009 0167, coautori: Miscu V., Rudi L., Cepoi I., Cojocari A., Rudic V. Domeniile de utilizare: Biotehnologie, farmaceutică, medicină.

Desfășurarea forumului expozițional internațional „INFOINVENT” este o oportunitate permanentă, dat fiind faptul că reprezintă unica manifestare de acest gen din republică, la care inventatorii, cercetătorii, instituțiile și întreprinderile inovatoare își prezintă cele mai actuale și inovatoare idei, produse și noi tehnologii. Este un mediu favorabil pentru stimularea activității inovaționale, promovarea proprietății industriale, a produselor și tehnologiilor noi, schimbul de informații utile în domeniul normativ-legislativ, crearea de noi proiecte investiționale în vederea

implementării inovațiilor în producerea industrială, precum și încheierea și realizarea de noi contracte de colaborare între instituțiile inovatoare și potențialii producători. Pe parcursul participării la acest salon am avut și eu posibilitatea de a încheia unele contracte de implementare a invențiilor, deci nu sunt doar rezultate de ținut „pe rafturi”.

Dr. hab., conf. univ., Valeriu DULGHERU, șef Catedră Teoria mecanismelor și organe de mașini, UTM, Laureat al Medaliei de Aur OMPI „Inventator Remarcabil”, distins cu o medalie de aur la actuala ediție.

- La „INFOINVENT-2009” am prezentat mai multe invenții care aparțin grupului de inventatori condus de acad. Ion Bostan. Realizările expuse țin de domeniile: transmisii planetare precesionale, mecanisme de acționare pentru aparate de zbor, turbine eoliene ce utilizează energia vântului etc. Menționez unele dintre invențiile prezentate:

1. **„Multiplicator planetar precesional”,** BI nr. 3153, 3276; 2Y, autori: Bostan I., Dulghieru V., Ciobanu R., Ciobanu O., Ciupercă R. Invenția constă dintr-un angrenaj precesional multipar (până la 100% perechi de dinți se află simultan în angrenaj) și poate fi utilizată pentru turbine eoliene, minihidrocentrale etc.

2. **„Tehnologii de fabricare a roților dințate precesionale”,** BI 3536, 3623, autori: Bostan I., Dulghieru V., Dicusară I., Bondariuc I.. Pentru fabricarea roților

cu profil convex-concav a fost elaborată o tehnologie nouă, folosind o sculă cu mișcare precesională. În legătură cu aceasta, a fost elaborat un dispozitiv special, bazat pe tehnologii neconvenționale de fabricare prin electroeroziune.

3. **„Mecanisme de acționare pentru aparate de zbor”**, BI 3510, autori: Bostan I., Ionescu F., Dulgheru

V., Ciobanu R., Malcoci Iu. Aparatele de zbor necesită mecanisme de acționare cu precizie înaltă de poziționare, care funcționează eficient în condiții de vid, posedă gabarit și masă reduse.

4. **„Turbină eoliană cu ax orizontal”**, BI 2432; **„Turbină eoliană cu ax vertical”**, BI 3817, autori: Bostan I., Dulgheru V., Sobor I., Ciupercă R.

Vreau să menționez că nu ne-am așteptat la mari contracte sau premii. Important este să se găsească întreprinderi care vor produce în baza elaborărilor noastre. Expoziția „INFOINVENT”, precum și alte saloane de inventică, sunt o oportunitate de a scoate invențiile din sertare, de a le propune producătorilor și, cât mai curând posibil, consumatorilor.

La ediția din 2009 a EIS „INFOINVENT”, inventatorii din România au participat cu un număr mare de invenții, prezentate sub egida asociațiilor profesionale: Forumul Inventatorilor Români (FIR) și Societatea Inventatorilor din România (SIR). De asemenea, au fost prezentate lucrări de la Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava. Despre invențiile prezentate ne vorbesc dnii prof. univ., dr. Ion SANDU, președintele Forumului Inventatorilor Români, și ing. Ion CREȚESCU, care reprezintă Societatea Inventatorilor din România.

Prof. univ., dr. Ion SANDU de la Universitatea „Al. I. Cuza” este unul dintre cei mai remarcabili inventatori români, având în palmaresul său peste 300 de medalii, dintre care 160 – de aur, 90 – de argint și 60 – de bronz. În ultimii 5 ani, profesorul I. Sandu a obținut anual circa 30 de medalii.

- Anul 2009 este, cu siguranță, unul excelent pentru inventica ieșeană. La Salonul „INFOINVENT-2009” FIR a prezentat peste 15 cicluri de invenții, realizate de colective de cercetare de la Universitatea „Al. I. Cuza”, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi”, Universitatea de Medicină și Farmacie din Iași, acestea fiind distinse cu 8 medalii și 3 diplome de excelență, inclusiv un premiu din partea Uniunii Inventatorilor și Raționalizatorilor din Republica Moldova (UIR). Invențiile prezentate sunt din diferite domenii: tehnologii și produse ecologic pure, ingineria mediului, noi materiale și biotehnologii, mecanică ș.a. Iată unele dintre ele:

1. „Procedeu de obținere a unui pigment verde opac, foto- și termorezistent”, autori: Sandu I., Bounegru T., Sandu I. G., Alexandru A., Sandu I. C., Diaconescu F.

Invenția se poate folosi în obținerea vitraliilor și mozaicurilor artistice, precum și la pictura în ulei sau apă, cu pelicule de protecție.

2. „Procedeu de epurare a apelor uzate și a șlamurilor rezultate la fosfatarea cristalină a pieselor din fier”, autori: Sandu I., Bejinariu C., Sandu I. G., Baciu C., Bejenariu M. G., Toma Șt. L. Conform procedurii, apele uzate și șlamurile sunt purificate în două etape, din care rezultă îngrășarea solului cu var.

3. „Metodă și dispozitiv pentru determinarea aerosolilor salini”, autori: Sandu I., Pascu C., Sandu I. G., Ciobanu G., Vasile V., Ciobanu O., Sandu A. V. Avantajele invenției constau în faptul că dispozitivul poate fi utilizat în laboratoare și *in situ*, este de foarte mare precizie și poate fi utilizat în calitate de metodă-standard pentru aerosoli.

4. „Metodă de conservare a lemnului îmbibat cu apă”, autori: Sandu I., Lupașcu T., Luca C., Vasilache V.,

PREZENȚE EXPOZIȚIONALE

Hayashi M., Vlad F. D., Sandu I. G., Sandu I. C., Boțan V., Sandu A. V. Procedeu se aplică atât la lemnul vechi umed, extras din situri arheologice din sol, cât și din ape de suprafață (lacuri, mări, oceane), cu diferite stări de conservare și conținut variabil de săruri impregnante provenite din sit și constă în tratarea acestuia cu soluții organice pe bază de petrol roșu de Câmpeni.

Ing. Ion CREȚESCU,
Societatea Inventatorilor
din România.

- La ediția din anul 2009 a EIS „INFOINVENT” am fost delegat să reprezint echipa de inventatori a SIR, menționată cu trei medalii de argint și una de bronz. Am venit cu o serie de noutăți, printre care:

1. „Compuși ai fierului (III) și procedeu de preparare a acestora”, autori: Sibiescu D., Chirilă L., Roșca I., Butnaru R., Crețescu I., Stan S. C., Vizitiu M. Invenția poate fi aplicată în domeniul senzorilor electrochimici destinați detecției fierului din apele uzate ale proceselor de vopsire din industria textilă.

2. „Procedeu integral de ultrafiltrare și tratare cu ultrasunete a apelor reziduale”, autori: Teodosiu

C., Manea L. R., Barjoveanu G., Bertea A. P., Musteret C. P., Cailean D. Procedul asigură eficiența reducerii și înlăturării culorii compușilor organici de până la 80% și a particulelor în suspensie și coloizilor de până la 98%.

3. „Dispozitiv pentru recuperarea din paraplegie”, autori: Chirazi M., Anton I., Neculăeș M. Invenția poate fi folosită în medicină și presupune fixarea membrilor inferioare la nivelul gambelor sau al genunchilor, care permite efectuarea mișcărilor de abducție și aducție, precum și de flexie și extensie a coapselor față de trunchi. Aceste mișcări au un efect de recuperare a centrilor nervoși.

Dr. în biologie, conf. cercetător Alexandra DESEATNIC-CILOCI, șef al Laboratorului Enzimologie al Institutului de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM, Laureată a Medaliei de Aur OMPI „Inventator Remarcabil” și a Medaliei de Aur „Henry Coandă”. La actuala ediție a EIS „INFOINVENT” a fost distinsă cu o medalie de bronz.

- La saloanele de invenție particip din anul 1996. La Geneva, Bruxelles, Cluj, Iași, București, Sevastopol lucrările noastre au fost menționate cu medalii de aur, argint și bronz.

La „INFOINVENT-2009” am venit cu două invenții din ciclul:

PREZENȚE EXPOZIȚIONALE

„Medii nutritive pentru sporirea activității amilolitice a unor tulpini de micromicete din genul *Aspergillus*”, BI 2836, 3943, autori: Deseatnic Al., Stratan M., Tiurin J., Bologa O., Clapco S., Coropceanu Ed., Labliuc Sv., Rița A., Condruș V., Rudic V., Bulhac I. Invențiile expuse rezolvă problema obținerii unor cantități sporite de amilaze microbiene. Se realizează prin includerea în mediul nutritiv, în calitate de biostimulatori și stabilizatori ai capacității biosintetice a producătorilor, a unor compuși coordinați ai Co (III) cu dimetilglioximă și anioni fluorurați - $[TiF_6]^{2-}$ sau $[BrF_4]^-$, în sfera externă.

Originalitatea tehnologiei constă în utilizarea în calitate de producători a tulpinilor noi de fungi din genul *Aspergillus* cu capacitate înaltă și stabilă de sinteză a amilazelor și ciclu scurt de dezvoltare (140 de ore), utilizarea compușilor coordinați ai Co (III) cu dimetilglioximă, în calitate de biostimulatori și stabilizatori ai capacității biosintetice.

Importanță socio-economică și tehnică a invențiilor prezentate constă în asigurarea ramurilor industriale-consumatoare cu preparate enzimatic autohtone, necesitățile cărora în prezent se acoperă prin import. Invențiile pot fi utilizate la fabricarea sucurilor din fructe și legume, coacerea pâinii și a produselor de patiserie, producerea berii și alcoolului, în vinificație, în medicină și farmaceutică.

Dinu ISTRATI, medic ortoped-traumatolog la Policlinica Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, apreciat la EIS „INFOINVENT” cu o medalie de bronz și o diplomă de mențiuni de către AITT.

- La Expoziția Internațională „INFOINVENT” particip din anul 2001 cu invenții ce se referă la utilajul medical și care pot fi aplicate în ortopedie și vertebrologie pentru tratamentul patologiilor coloanei vertebrale.

La „INFOINVENT-2009” am venit cu două invenții:

1. „Cabină pentru hidromasaj”, BI nr. 1937.
2. „Dispozitiv pentru extensia regiunii cervicale a coloanei vertebrale”, BI nr. 3501.

Dispozitivul este folosit în tratamente ca: discul intervertebral herniat, insuficiența vertebro-bazilară, discartrozele cu manifestări radiculare, neurologice, cervicalgii, dureri de cap de genă cervicală. Aplicarea dispozitivului contribuie la micșorarea presiunii intradiscale și a protuziei discale, mărirea spațiului intervertebral, lichidarea compresiei radiculare. Invenția este aplicată deja de doi ani, demonstrând rezultate excelente și referințe pozitive din partea pacienților.

Vreau să menționez că organizarea acestei expoziții este oportună, fiind o șansă reală de a expune invențiile în speranța comercializării, de aceea ar fi binevenit ca expoziția să fie vizitată de corpul diplomatic al amba-

PREZENȚE EXPOZIȚIONALE

sadelor acreditate în Republica Moldova. Astfel, poate se vor găsi cumpărători sau investitori străini. Aș face o remarcă privitor la expunerea invențiilor la expoziții și saloane: poate ar fi bine să se

stipuleze în regulamentul de participare ca invențiile să nu fie prezentate mai mult de trei ori, deoarece ajung la concluzia ca una și aceeași invenție este prezentată de nenumărate ori la diferite ediții ale saloanelor de invenții.

Prof. univ. Tudor LUPAȘCU, Director al Institutului de Chimie al AȘM. La EIS „INFOINVENT” a fost distins cu Medalia de Aur OMPI „Inventator Remarcabil” pentru ciclul „Utilizarea materialelor secundare în elaborarea preparatelor cu proprietăți antimicrobiene”, cu două medalii de aur și două – de bronz.

Cercetările științifice ale prof. univ. Tudor Lupașcu țin de domeniul chimiei fizice, protecției mediului și folosirii rașionale a resurselor naturale. A elaborat concepția de sinteză dirijată a adsorbanților carbonici cu proprietăți programate prin dirijarea tehnologiei de activare și a agenților chimici de tratare a materiei lemnoase. În baza acestei concepții au fost elaborate și brevetate noi

sortimente de adsorbanți carbonici și catalizatori pentru detoxificarea organismului uman și protecția mediului. A stabilit chimia suprafeței noilor adsorbanți carbonici și a mecanismelor de interacțiune-imobilizare-transformare a poluanților organici și anorganici pe suporturi catalitice. Rezultatele acestor cercetări au constituit temelia noilor tehnologii de potabilizare a apelor naturale și de purificare a apelor reziduale.

- La EIS „INFOINVENT-2009” am participat cu șase cicluri de invenții, care au fost înalt apreciate. Pe parcursul ultimilor ani am studiat împreună cu colegii mei proprietățile fizico-chimice și mecanice ale noilor materiale de construcție, obținute în baza materiei prime locale. Am elaborat, brevetat și implementat noi compoziții pentru tencuirea suprafețelor interioare și exterioare ale clădirilor. Astfel, în anul 2009, în cadrul SA „Monolit” și SRL „Odgon” au fost construite și date în exploatare linii tehnologice de producere a materialelor de construcție în baza invenției **„Amestec uscat pentru tencuire pe bază de ciment”**. Noile materiale de construcție sunt mai ieftine și mai eficiente în comparație cu cele analoge.

De asemenea, am rezultate excelente și în domeniul farmaceuticii. În acest sens, menționez grupele funcționale și principiile active ale substanței biologice active **„Enoxil”**, care este un produs natural, ce posedă proprietăți antimicrobiene mai pronunțate în comparație cu preparatele analoge. Materia primă pentru obținerea lui este accesibilă, anual renovabilă în mari cantități. Cercetările pentru obținerea acestei substanțe au fost efectuate în cadrul direcției strategice naționale nr. 2

PREZENȚE EXPOZIȚIONALE

„Valorificarea resurselor umane, naturale și informaționale pentru dezvoltarea durabilă”, Programul de Stat „Prelucrarea și utilizarea deșeurilor din industria vinicolă, precum și obținerea produselor noi” adoptate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 160-XVI din 21 iulie 2005 „Cu privire la aprobarea Direcțiilor strategice ale activității din sfera științei și inovării pentru anii 2006-2010”. Preparatele medicamentoase, obținute în baza substanței biologice active „Enoxil”, manifestă efecte curative de înaltă eficiență în cazul bacteriozelor și micozelor umane, în procesul de regenerare a plăgilor termice, fizice și chimice, în tratamentul plăgilor postoperatorii și leziunilor postradiante la bolnavii oncologici, precum și în tratamentul leziunilor traumatice ale țesuturilor moi și afecțiunilor inflamatorii ale regiunii maxilo-faciale la copii.

Expoziția „INFOINVENT” organizată de AGEPI în comun cu AȘM și CIE „Moldexpo”, are un nivel foarte înalt. Din păcate, la expoziție participă puțini oameni de afaceri, ceea ce pune în dificultate implementarea invențiilor. Consider că în continuare această expoziție ar trebui să fie organizată cu atragerea mai intensă a persoanelor interesate în implementarea invențiilor și inovațiilor în economia națională.

Doctor în medicină Svetlana BURACIOV, conferențiar universitar, cercetător științific coordonator al USMF “N. Testemițanu”, autorul a 15 invenții și a 63 de inovații în domeniul medicinei. La EIS „INFOINVENT-2009” a fost distinsă cu Medalia de Aur OMPI „Inventator Remarcabil” pentru ciclul „Sinteza compușilor noi cu acțiune antimicrobiană și antimicotică”.

Activitatea științifică a Svetlanei Buraciov este axată, în special, pe următoarele probleme: epidemiologia și profilaxia infecțiilor septico-purulente în staționare-le chirurgicale; infecția osteomielitică, epidemiologia, etiologia, tratamentul și profilaxia; studierea remediilor antibacteriene. Sub conducerea prof. V. Prisăcaru a efectuat diverse studii asupra substanțelor indigene, de origine sintetică și naturală, cu acțiune antibacteriană și antifungică. În consecință, au fost elaborate și brevetate peste 15 substanțe cu proprietăți antimicrobiene și antifungice care pot constitui baza extinderii arsenalului de remedii antiseptice și a producerii lor din materie primă locală.

- Am participat la saloanele naționale și internaționale de invenție de la Geneva, Bruxelles, București, Iași, Cluj-Napoca, Moscova, Sevastopol, China, unde invențiile mele au fost apreciate cu 15 medalii de aur, 11 de argint, 2 de bronz și cu zeci de diplome de gradul I, II și III.

Începând cu anul 1999, particip la toate edițiile expoziției „INFOINVENT”. Organizarea acestei expoziții

PREZENȚE EXPOZIȚIONALE

în Republica Moldova este necesară și mult așteptată. Cercetătorii sunt persoane modeste și nu întotdeauna au posibilitatea de a-și expune elaborările în fața societății și cercului științific. EIS „INFOINVENT” permite inventatorilor să-și prezinte realizările din diferite domenii, să cunoască alți cercetători, pentru un schimb util de experiență. Munca noastră este apreciată la diverse niveluri, și acest lucru ne bucură îndeosebi.

Medalia de aur OMPI “Inventator Remarcabil” este o distincție care mi-a pus în valoare toată activitatea mea științifică. Vreau să mulțumesc celor care au decis acordarea acestui Premiu, în special colegilor mei, care în toți acești ani au fost alături de mine și m-au susținut.

**Materialele au fost pregătite pentru tipar de Svetlana TACU și Ana ZAVALISTII
Imagini: Svetlana TACU**

Ecouri „INFOINVENT-2009”...

Institutul de cercetări științifice „ELIRI” a obținut Trofeul OMPI „Întreprindere inovatoare”

„ELIRI” își desfășoară activitatea din anul 1959, prin Hotărârea Guvernului din anul 2005 a trecut în subordinea Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor. La momentul actual, Institutul desfășoară o amplă activitate științifică în microelectronică, comunicații, precum și în proiecte de nanostructuri. ICȘ „ELIRI” este specializat în construcția de aparate metrologice, tehnică de măsurat, radioelectronică. Institutul a elaborat și a implementat producerea în serie a peste 250 de noi tipuri de produse atât la întreprinderi din Republica Moldova, cât și din străinătate. De asemenea, „ELIRI” a devenit învingătorul concursului „Pentru crearea unui mediu favorabil de implementare a invențiilor”, desfășurat în cadrul EIS „INFOINVENT” de către Camera de Comerț și Industrie a Moldovei (CCI).

ECOURI „INFOINVENT”

La ceremonia de închidere a expoziției „INFOINVENT” și de premiere a învingătorilor a participat vicepreședintele CCI dl Tudor Olaru. În cuvântul său de bilanț, adresat celor prezenți, dl Olaru a menționat:

- Pe parcursul a 11 ani expoziția „INFOINVENT” a devenit un platou de lansare intelectuală a multor savanți și entuziaști ai creației tehnico-științifice nu numai din Moldova, ci și de peste hotare. Tradițional, la concursurile tematice desfășurate în cadrul expoziției participă și Camera de Comerț și Industrie, care în anul 2009 a nominalizat învingătorul concursului „Pentru crearea unui mediu favorabil de implementare a invențiilor”. Acesta este colectivul Institutului de Cercetări Științifice „ELIRI” din Chișinău. Este remarcabil faptul că „ELIRI” are o experiență bogată în domeniu, activând deja de o jumătate de secol. Pe lângă acestea, este și unul dintre cei mai activi membri ai CCI a Republicii Moldova.

Un medicament cu efecte antivirale, inclusiv împotriva virusului A(H1N1)

Un medicament nou cu efecte antivirale, inclusiv împotriva virusului gripal A(H1N1), elaborat și brevetat de savanți moldoveni, a fost prezentat la Expoziția Internațională Specializată „INFOINVENT”, ediția a XI-a, care s-a desfășurat la Chișinău în perioada 24-27 noiembrie 2009.

Constantin Spînu, vicedirector la Centrul Național Științifico-practic de Medicină Preventivă și unul din autorii invenției, a menționat că utilizarea noii variante a preparatului medicamentos „Pacovirina plus” va avea

ca urmare reducerea numărului de îmbolnăviri de gripă, fiind folosit atât ca remediu de profilaxie, cât și cu efect terapeutic. Este

un produs pe bază de substanțe biologice active, lipsit de efecte adverse, de aceea poate fi utilizat atât de copii, cât și de adulți, a specificat inventatorul. Noul preparat se găsește deja în vânzare în farmacii și poate fi procurat la un preț rezonabil. Totodată, preparatul are un spectru larg de aplicare, fiind recomandat pentru tratamentul HIV SIDA, hepatitei cronice C ș.a.

Dorian Chiroșca, Director general al AGEPI, a specificat că aproape o treime din cele 400 de invenții prezentate la expoziția sus-menționată reprezintă domenii ca medicina, farmaceutica și cosmetica medicinală, ceea ce denotă o ascensiune inovațională în aceste sectoare. El a accentuat că anual AGEPI înregistrează peste 300 de cereri pentru brevete de invenție din diverse domenii. Expoziția include cele mai reușite invenții din ultimii 2-3 ani, cu potențial înalt de implementare în țară, precum și inovații din România, Ucraina și Federația Rusă.

(MOLDPRES)

Mototricicleta de la Hâncești

Adrian Vlas are 15 ani, este elev în clasa a VIII-a la Liceul „Universum” din Hâncești și s-a gândit mereu cum să simplifice munca țăranilor. A meditat, a calculat și a creat o mototricicletă cu patru viteze înainte și patru înapoi care poate transporta până la 700 kg. Invenția a fost prezentată în cadrul celei de-a XI-a ediții a EIS „INFOINVENT” la „Moldexpo”.

Mototricicleta atinge viteza de 120 km pe oră. „Are motor de „Planeta” (model de motocicletă rusească), schimbătorul de viteze este manual, ceea ce facilitează mișcările persoanei de la ghidon”, comentează tânărul inventator. El spune că de pe când avea zece ani vedea rudele sale din Sărata Galbenă cum aduc în spate recolta din câmp și atunci i-a venit ideea de a crea un mijloc de transport care să faciliteze munca acestora. Piesele de la mototricicletă sunt de la diferite motociclete, pe care ulterior le-a modificat și adaptat pentru modelul său. „Am muncit doi ani împreună cu un prieten care m-a ajutat la asam-

urce un pic”, spune cu mândrie tânărul. Această invenție i-a adus locul I la „Cel mai dotat tânăr inventator”.

Sunt însă și inventatori ale căror inovații au fost recunoscute în plan internațional, dar mențiunile le folosesc doar ca... decor. Tatiana Clomiacova, reprezentanta Institutului de Inginerie și Tehnologii Industriale, spune că savanții de la Institut au creat un aparat terapeutic cu radiație electromagnetică de frecvență extrem de înaltă „UEM-3”. „Este un aparat pentru tratament terapeutic, cu trei canale independente de terapie prin intermediul undelor electromagnetice. Poate fi utilizat la tratarea ulcerului gastric, a astmului bronșitic, paradontozei și a diferitelor disfuncții ale organismului uman”, spune Tatiana. Aparatul terapeutic a fost apreciat de reprezentanții Ministerului Sănătății. Invenția a fost brevetată, dar rămâne pe raftul laboratorului, deoarece în RM nu există întreprinderi, instituții medicale care să o valorifice.

„Deși există o serie de facilități la obținerea brevetelor de invenții, industria de la noi este la pământ, iar

blarea motocicletei. Când mă plimb cu ea prin sat, câte o bătrânică mirată mă oprește și zice că îmi dă zece lei, doar să

elaborările savanților nu pot fi implementate în ceea ce nu există”, precizează Ion Daniliuc, Vicedirector general AGEPI.

Victor Ursu
(*Timpul*, 25 noiembrie 2009)

„Bursa invențiilor și tehnologiilor” desfășurată în cadrul EIS „INFOINVENT-2009”

„Bursa invențiilor și tehnologiilor” va face mai accesibilă oferta instituțiilor științifice și cererea întreprinderilor din Moldova interesate să aplice inovații în practică. Târgul a avut loc, în premieră, în cadrul ediției a XI-a a expoziției internaționale specializate „INFOINVENT-2009”, la care au fost prezentate peste 400 de invenții și modele de utilitate, produse și tehnologii noi, elaborate în ultimii doi ani.

Mihai Vornicescu, Vicedirector al Agenției pentru Inovare și Transfer Tehnologic (AITT) din cadrul AȘM, a menționat la o conferință de presă, că agenții economici interesați să implementeze noile tehnologii vor beneficia de suport financiar din partea AITT. Acest suport acordat de stat acoperă 50 la sută din costul proiectului, în anul 2009 fiind aprobate spre finanțare deja 35 de proiecte de transfer tehnologic.

În anul 2009, AGEPI a eliberat 245 de brevete de invenție și 10 brevete de invenție de scurtă durată.

(www.stireazilei.md)

Un important proiect editorial consacrat legislației de proprietate intelectuală

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a editat recent seria de Culegeri de acte normative în domeniul următoarelor obiecte de proprietate industrială:

1. Desene și modele industriale
2. Soiuri de plante
3. Invenții
4. Mărci

Fiecare volum, consacrat unui anumit obiect de proprietate industrială, conține patru secțiuni: **acte normative interne, acte normative internaționale, acte normative europene, acte normative ale RM de asigurare a drepturilor de PI.**

Cele 4 volume inserează, deci, acte normative interne, internaționale și comunitare în domeniul proprietății industriale ce reglementează raporturile juridice apărute în procesul creării, protecției juridice și utilizării obiectelor de proprietate industrială pe plan intern și internațional.

În cuvântul înainte al fiecărei culegeri este prezentată succint evoluția obiectului de proprietate intelectuală vizat, motivațiile vizavi de protecția produselor creației intelectuale, cadrul juridic național și internațional ce asigură drepturile exclusive ale creatorului și titularului de drepturi.

Persoanele interesate pot consulta, procura sau comanda lucrările respective la Biblioteca AGEPI.